

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Про реалізацію експериментального проекту щодо проведення державної
реєстрації розірвання шлюбу в електронній формі”

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України “Про реалізацію експериментального проекту щодо проведення державної реєстрації розірвання шлюбу в електронній формі” (далі – проект акта) розроблено з метою здійснення державної реєстрації розірвання шлюбу в електронній формі засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі – Портал Дія), зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Засади шлюбу, особисті немайнові та майнові права і обов’язки подружжя визначає Сімейний кодекс України.

Згідно зі статтями 104, 105 та 106 зазначеного Кодексу шлюб припиняється, зокрема, внаслідок його розірвання за спільною заявою подружжя.

Так, подружжя, яке не має дітей, має право подати до органу державної реєстрації актів цивільного стану заяву про розірвання шлюбу.

Орган державної реєстрації актів цивільного стану складає актовий запис про розірвання шлюбу після спливу одного місяця від дня подання такої заяви, якщо вона не була відкликана.

Державна реєстрація актів цивільного стану, зокрема розірвання шлюбу, проводиться органами державної реєстрації актів цивільного стану шляхом складення актового запису цивільного стану в електронному вигляді у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян та на паперових носіях.

Про факт державної реєстрації акта цивільного стану органами державної реєстрації актів цивільного стану видається відповідне свідоцтво (частини друга статті 9, частина перша статті 12, частина перша статті 18 Закону України “Про державну реєстрацію актів цивільного стану”).

Відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 “Про введення воєнного стану в Україні” в Україні з 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року введено воєнний стан. У зв’язку з військовою агресією російської федерації проти України багато людей змушені були покинути свої домівки та опинитися у різних куточках країни та/або за її межами.

З огляду на викладене, виникає проблема у фізичній присутності під час державної реєстрації розірвання шлюбу.

Також зазначаємо, що у зв’язку з військовою агресією російської федерації проти України багато людей проходять військову службу, у зв’язку з чим виникла

потреба у встановленні пріоритетності таким особам у виборі дати та часу проведення державної реєстрації розірвання шлюбу в електронній формі.

Відповідно до пункту 4 Положення про Державний вебпортал електронних публічних послуг у сфері національної безпеки і оборони “Армія+”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 липня 2024 року № 879, з метою реалізації права військовослужбовців та інших осіб, визначених Законом України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” на доступ до електронних публічних послуг та інших послуг у сфері національної безпеки і оборони, забезпечення автоматизації та цифровізації процесів, пов’язаних із виконанням службових та посадових обов’язків у сфері національної безпеки і оборони, звернення до органів виконавчої влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, створення, обробки, обміну інформацією та документами в електронній формі, отримання інформації з національних електронних інформаційних ресурсів, інших інформаційно-комунікаційних систем, яка необхідна для надання послуг, а також для проведення моніторингу та оцінки якості послуг створений Державний вебпортал електронних публічних послуг у сфері національної безпеки і оборони “Армія+” (далі – Портал “Армія+”).

Відповідно до абзацу другого пункту 2 вказаного Положення користувачами Порталу “Армія+”, зокрема є особи, визначені в абзаці четвертому частини дев’ятої статті 1 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, а саме військовослужбовці (крім військовослужбовців СБУ та осіб, які входять до складу розвідувальних органів).

З огляду на викладене, з метою унормування питання державної реєстрації розірвання шлюбу без особистої присутності, пріоритетності вибору дати та часу проведення державної реєстрації шлюбу в електронній формі для військовослужбовців – користувачів Порталу Армія+, пропонується реалізувати експериментальний проект щодо державної реєстрації розірвання шлюбу в електронній формі засобами Порталу Дія, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія).

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується унормувати можливість:

проведення в електронній формі засобами Порталу Дія, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія), державної реєстрації розірвання шлюбу чоловіка та жінки, які є подружжям, яке не має спільних дітей, є громадянами України, мають реєстраційний номер облікової картки платника податків та паспорт громадянина України або паспорт громадянина України для виїзду за кордон, оформлені засобами Єдиного державного демографічного реєстру;

проведення державної реєстрації розірвання шлюбу шляхом участі у відеоконференції подружжя та працівника відділу державної реєстрації актів цивільного стану в режимі реального часу;

підпису актового запису про розірвання шлюбу, внесеного державним реєстратором актів цивільного стану засобами Порталу Дія, шляхом накладення віддалених кваліфікованих електронних підписів “Дія.Підпис” (“Дія ID”).

пріоритетності для військовослужбовців вибору дати та часу проведення державної реєстрації розірвання шлюбу в електронній формі.

4. Правові аспекти

Правові підстави розроблення проекту акта та інші нормативно-правові акти, що діють у цій сфері суспільних відносин:

Конституція України;

Цивільний кодекс України;

Сімейний кодекс України;

Закон України “Про державну реєстрацію актів цивільного стану”;

Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”;

Порядок ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2007 року № 1064;

Положення про Державний вебпортал електронних публічних послуг у сфері національної безпеки і оборони “Армія+”, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30 липня 2024 року № 879;

Положення про Єдиний державний вебпортал електронних послуг, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 04 грудня 2019 року № 1137;

Правила державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, затверджені наказом Міністерства юстиції України від 18 жовтня 2000 року № 52/5, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 18 жовтня 2000 року за № 719/4940;

Інструкція з ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян, затверджена наказом Міністерства юстиції України від 24 липня 2008 року № 1269/5, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 25 липня 2008 року за № 691/15382.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта в частині модернізації Державного реєстру актів цивільного стану громадян здійснюватиметься за рахунок програми міжнародної технічної допомоги “Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади (EGAP)” 3 фаза, що фінансується Урядом Швейцарської Конфедерації через Швейцарську агенцію розвитку і співробітництва (SDC) в рамках Угоди між Урядом України та Швейцарською конфедерацією про технічне та фінансове співробітництво від 13 жовтня 1997 року (лист Міністерства юстиції від 11 червня 2025 року № 83206/85805-26-25/35.1).

Фінансування обсягу видатків, необхідного для реалізації проекту акта в частині забезпечення технічної можливості проведення державної реєстрації розірвання шлюбу в електронній формі засобами Порталу Дія, зокрема з

використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія), буде здійснюватися в межах видатків, передбачених Мінцифри у Державному бюджеті України на 2025 рік за бюджетною програмою “Електронне урядування” (код 2901030) для адміністрування, забезпечення функціонування та розвитку Порталу Дія у сумі 736 549,8 тис. гривень.

Фінансово-економічні розрахунки до проекта акта додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує проведення публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики”.

Проект акта не стосується прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, які впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов’язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть вплинути під час реалізації проекту акта.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

Проект акта не містить положення, що стосуються зобов’язань України у сфері європейської інтеграції.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб’єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров’я, покращення чи погіршення стану здоров’я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Прийняття проекту акта забезпечить можливість державної реєстрації розірвання шлюбу засобами Порталу Дія, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія), шляхом проведення відеоконференції.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Прискорення процедури державної реєстрації розірвання шлюбу, зменшення навантаження на відділи державної реєстрації актів цивільного стану.
Громадяни	Позитивний	Забезпечено можливість державної реалізації розірвання шлюбу без відвідування відділів державної реєстрації актів цивільного стану, спрощення та прискорення такої державної реєстрації.
Військовослужбовці	Позитивний	Прискорення процедури державної реєстрації розірвання шлюбу в електронній формі

**Перший віце-прем'єр-міністр України –
Міністр цифрової трансформації України**

Михайло ФЕДОРОВ

_____ 2025 р.